

مهارت‌های حرفه‌ای معلمان در راستای تدریس و آموزش

مؤلفین

هلن پورمیرنظرسادگی

ثریا کاظمی کله کله

www.ketab.ir

ویراستار

حوریا رفاهی

انتشارات فرزندگان دانشگاه

۱۴۰۰

پورمیرنظر سادگی، هلن، ۱۳۶۰-	سرشناسه
مهارت‌های حرفه‌ای معلمان در راستای تدریس و آموزش / مولفین هلن پورمیرنظر سادگی، ثریا کاظمی کله کله: ویراستار جوریا رفاهی.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: فرزانتگان دانشگاه، ۱۴۰۰.	مشخصات نشر
۹۲ ص.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۲۲-۷۴۱۳-۹۲-۲	شابک
فیبا	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه: ص. ۸۷-۹۲.	یادداشت
تدریس اثربخش	موضوع
Effective teaching	
معلمان -- روابط با شاگردان	
Teacher-student relationships	
آموزش و پرورش -- نوآوری	
Educational innovations	
کاظمی کله کله، ثریا، ۱۳۵۸-	شناسه افزوده
رفاهی، جوریا، ۱۳۷۶-، ویراستار	شناسه افزوده
۳/۱۰۲۵LB	رده بندی کنگره
۱۶۳/۳۷۱	رده بندی دیویی
۸۸۶۳۳۹	شماره کتابشناسی ملی
فیبا	اطلاعات رکورد کتابشناسی

انتشارات فرزانتگان دانشگاه

مهارت‌های حرفه‌ای معلمان در راستای تدریس و آموزش

تألیف: هلن پورمیرنظر سادگی - ثریا کاظمی کله کله

ویراستار: جوریا رفاهی

ناشر: فرزانتگان دانشگاه

نوبت چاپ: چاپ اول - ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۷۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۴۱۳-۹۲-۲

(تمامی حقوق مادی این کتاب محفوظ بوده و متعلق به انتشارات فرزانتگان دانشگاه می باشد)

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲ تلفن: ۵۲۶ و ۶۶۹۷۹۵۱۹

فهرست مطالب

پیشگفتار ۹

فصل اول

شناخت و بررسی جایگاه معلم و آموزگاران در نظام آموزشی کنونی ۱۱

مقدمه ۱۳

بخش اول: جایگاه معلم در آموزش و پرورش ۱۳

بخش دوم: خصوصیات و صفات بارز یک معلم خوب ۱۹

بخش سوم: نگاهی به مهارت های حرفه ای معلمان در نظام آموزشی ۲۵

بخش چهارم: فاکتورهای اصولی و بارز مهارت های معلم در تدریس ۲۹

بخش پنجم: حیطه های مهارتی کار معلم و آموزگاران ۳۸

بند اول: صلاحیت حرفه های معلم ۴۰

بند دوم: صلاحیت معلمی و نظام تربیتی ۴۴

فصل دوم

نقش کلیدی و مهم معلمان با تکیه بر روش های آموزشی جدید و نوین در فرآیند یاددهی

و یادگیری ۴۷

مقدمه ۴۹

بخش اول: تربیت معلم و آموزش های ضمن خدمت ۵۰

بخش دوم: نقش معلم در فرآیند یاددهی - یادگیری ۵۱

بخش سوم: عوامل مؤثر در تدریس ۵۲

بخش چهارم: نقش معلمان در تدریس ۵۲

بخش پنجم: ویژگی های شاگردان و تأثیر آن در فرایند تدریس ۵۹

بخش ششم: تأثیر برنامه و ساخت نظام آموزشی در فرایند تدریس ۶۱

بخش نهم: ویژگی های روش های جدید تدریس ۷۵

پیشگفتار

موفقیت هر نظام آموزشی در حد تعیین کننده ای به دانش و مهارت های حرفه ای معلم بستگی دارد و در نظر ژاپنی ها شایستگی هر نظام به اندازه شایستگی معلمان آن است، از این رو می توان گفت معلم مهمترین عضو نظام آموزشی در فرایند یاددهی - یادگیری معمار اصلی نظام آموزشی است لذا جهان به سرعت دگرگون می شود و معلمان نیز باید مانند سایر گروه های حرفه ای با این واقعیت روبرو می شوند که آموزش های اولیه آنان در جهان امروز چندان مفید نخواهد بود و آنان باید در سراسر عمر خود دانش خود را روزآمد کنند زیرا ایجاد تغییرات متناسب با تحولات فناوری در عرصه اطلاعات و ارتباطات یکی از محورهای جدی در قرن بیست یکم است، بنابراین دست اکثر کارکنان نظام های آموزشی بر این نکته تاکید می کنند که که می توان با افزایش و ارتقای مهارت های حرفه ای معلمان به این مهم دست پیدا کرد. آموزش و پرورش یکی از مهمترین راه های هماهنگ شدن با دنیایی است که هر روز اختراعات و اکتشافات تازه علمی، ادبی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی را مشاهده می کند که در این میان آموزش معلمان و به روز درآوردن اطلاعات علمی آن ها امری بسیار ضروری است، زیرا معلم بزرگ ترین و مهم ترین سرمایه جامعه (نیروی انسانی) را تربیت می کند. دردنیای امروز، حجم، تنوع و عمق توقعات و انتظارات مرتبط با نظام آموزش و پرورش، آن چنان است که نظام مذکور، با شرایط، امکانات، روش ها و نیروی انسانی فعلی به هیچ وجه نمی تواند از عهده رسالت خود برآید. نظام آموزش و پرورش باید متحول شود و تغییراتی بنیادین و اساسی در آن به وجود آید. با توجه به مسائل فوق اگر آموزش و پرورش می خواهد تغییر کند، دست اندر کاران امر تعلیم و تربیت به خصوص معلمانی که تعامل گسترده با فراگیران دارند باید متحول شوند، تغییر کنند و پیشرفت نمایند. همچنین دانش و اطلاعات، شناخت ها، نگرش ها، مهارت

ها و روش‌های کار آنها نیز باید تغییر کند. لازمه این کار، حرفه‌ای شدن تعلیم و تربیت و در سرلوحه آن، حرفه‌ای شدن تمام معلمان است. از نظر رووف، مهارت‌های حرفه‌ای معلم، لازم‌ترین و ضروری‌ترین نیاز اوست. هر نوع بی‌توجهی در به دست آوردن این مهارت‌ها، عدم موجودیت شغلی و حرفه‌ای او را به اثبات می‌رساند و خط بطلان روی مهارت او می‌کشد. به اعتقاد و باور بسیاری از متخصصان و دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت، یادگیری مهارت‌های حرفه‌ای از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است تا آنجایی که معلمی که به اندازه کافی مهارت‌های تدریس را تجربه نکرده باشد معلم بدون صلاحیت خوانده می‌شود. نقش معلم در تحقق هدفهای آموزش و پرورش بسیار مهم است و در همین رابطه توسعه حرفه‌ای معلمان بویژه علوم و ریاضی یک ضرورت است، توسعه حرفه‌ای معلمان نیاز به چگونگی تحول در فرآیند آموزش، تغییر باورها و نگرشها و فراهم کردن چارچوب مناسبی برای آموزش و یادگیری معلمان است. پس هر اندازه معلم از صلاحیت علمی و آموزشی و مهارت‌های حرفه‌ای لازم برای تدریس برخوردار باشد امکان دستیابی به هدفها بیشتر می‌شود و به همین سبب امروزه توجه به کیفیت کار معلمان در راس امور مربوط به بهبود بخشی آموزش قرار دارد، لذا لازم است که پارادایم جدیدی به جای رویکرد سنتی در آموزش شکل گیرد که از جمله اصول و رویکرد اساسی آن آموزش مداوم و مستمر بمنظور تقویت مهارت‌های حرفه‌ای معلمان می‌باشد که در این رابطه اهمیت آموزش و پرورش حرفه‌ای معلمان بویژه در دوره راهنمایی ضرورتی انکارناپذیر است.